

HIV ve AIDS TERMİNOLOJİSİ POLİTİKA BELGESİ

Açıklama:

Bu belge açık bir belge olup, yılda bir gözden geçirilecektir.

Kurallar

- HIV'e ve HIV ile yaşayan kişilere yönelik bilgi eksikliğinden kaynaklı var olan önyargılar, farkında olmadan kullanılan dil veya görsel ile de körüklenebilir. Bu nedenle Pozitif-iz Derneği; HIV ile yaşayanları, HIV ve AIDS'i konuşurken veya görsel imaj olarak kullanırken şiddetsiz bir anlatım dilini tercih eder.
- Pozitif-iz pozitif bir dil kullanır.
- Pozitif-iz anlatımlarında ve görsellerinde silah/savaşmak/kırmak/parçalamak/öldürmek... gibi şiddet ifadelerinden kaçınır.
- Pozitif-iz bulaş yollarını anlatırken cinsel yönelim ve kimlikler üzerinden değil, örneğin; 'homoseksüel bulaş' veya 'heteroseksüel bulaş' yerine 'anal veya vajinal ilişki ile geçiş' şeklinde anlatır.
- Pozitif-iz, bulaş riskini anlatırken cinsel ilişkinin korunmalı veya korunmasız olduğunu vurgular.
- Görsellerinde kan, iğne, cinsellik içeren ve yüzü kapalı/saklı veya kasları zayıflamış (özellikle de siyahi) insanları kullanmaz.
- Pozitif-iz kendi görsellerini üretir. Yaptırdığı haberlerde kendi görsellerinin kullanılmasını talep eder.
- Pozitif-iz, HIV'i tanımlarken 'HIV virüsü' söylemini kullanmaz. HIV'in sonundaki 'V' harfi "virüs" kelimesinin kısaltmasıdır. 'HIV Virüsü' demek terminolojik olarak doğru değildir. Birlikte kullanınca virüsün virüsü denmiş olur. Bu nedenle Pozitif-iz sadece 'HIV' veya 'HIV enfeksiyonu' olarak kullanır.
- Pozitifliği tanımlamak için HIV'in yanına iliştilen artı işareti, yani 'HIV +' yazımı da alanda uzun yıllardır kullanılmamaktadır. Pozitif-iz HIV'in yanında + işaretini kullanmaz.
- AIDS, başlı başına bir enfeksiyon veya hastalık değildir. AIDS evresindeki kişilerde, HIV'in neden olduğu birden çok hastalık bir arada bulunur ve bir evredir. Pozitif-iz AIDS evresini tanımlarken; 'AIDS', 'AIDS evresi' veya 'AIDS tablosu' olarak kullanır.
- AIDS Mikrobu / Hastası / Hastalığı' söylemleri de terminolojik olarak yanlıştır. AIDS bir mikrop – virüs - hastalık değil, HIV'in yol açtığı hastalıklar bütünü olan bir evredir. Pozitif-iz AIDS evresini tanımlarken; 'AIDS', 'AIDS evresi' veya 'AIDS tablosu' olarak kullanır.

- 'lı-li' gibi ekler zemininde önyargıyı beslemekte ve 'öteki' bir gruba ait olduğunu ima etmektedir. Örneğin; 'HIV'li veya AIDS'li kişi' tanımlamaları ayrımcılığı destekleyen ifadelerdir. 'HIV taşıyıcısı' söylemi de HIV'in kişi üzerinde bir ağırlık/yük olduğuna işaret etmektedir. Pozitif-iz Derneği bunların yerine; sadece 'HIV ile yaşayan', 'HIV pozitif', 'HIV pozitif kişi veya HIV ile yaşayan kişiler / insanlar' demek yeterlidir.
- HIV bulaşı çoğunlukla 'HIV kapmak' veya 'Hastalık kapmak' olarak ifade edilir. 'Kapmak' kelimesi HIV pozitif kişinin bir 'suç/günah' ile enfekte olduğunu vurgulamakta ve önyargı oluşturmaktadır. Pozitif-iz Derneği bunun yerine: 'HIV'i edinmek' veya 'HIV ile enfekte olmak' söylemini kullanır.
- Tarama testlerinde 'HIV pozitifleri yakalamak' ifadesi sıkça kullanılmakta. Burada HIV üzerinden bir polis-suçlu ilişkisi kurulmakta. Pozitif-iz 'yakalamak' kelimesi yerine 'HIV'e rastlamak' veya 'HIV'i tespit etmek' ifadelerini kullanır.
- Pozitif-iz Derneği bir 'hasta ve hasta yakınları' derneği değildir. HIV ile yaşayanlar tarafından kurulmuş, bir 'öz örgütlenme', 'özne derneği'dir. Bu nedenle Hasta derneği söylemini değil 'özne derneği' söylemini benimser.
- HIV ile yaşayan insanlar, başarılı ilaç seçenekleri sayesinde herkes gibi sağlıklı ve uzun bir yaşam süresine sahiptir. Bu nedenle HIV pozitifler ile negatiflerin ayrımı yapılırken 'HIV pozitifler ve diğer normal insanlar söylemi doğru değildir. HIV pozitifler de normal ve sağlıklıdır. Pozitif-iz Derneği bu ayrıma dikkat çeker.

Yönetim Kurulu Kabul Tarihi: 20 Mayıs 2025 tarihli ve 2025/7 Sayılı Yönetim Kurulu toplantısında onaylandı.